

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo Vaše dobro voljo. Vsek, ki
 mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
 pridobite za naročnika, vam bo hvale-
 šen, ker ste mu odprli pot k sreči lepemu
 in zanimivemu čitvu. :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO,
 da pravočasno obnove naročni-
 no. S tem nam boste mnogo pri-
 hranili pri opominih. — Ako še
 niste naročnik, pošljite en dol-
 lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 140. — Štev. 140.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 17, 1938 — PETEK, 17. JUNIJA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

MILAN HODŽA UPA DOSEČI Z NEMCI SPORAZUM

USODA BIVŠEGA AVSTRIJSKEGA KANCLERJA SCHUSCHNIGGA POVZROČA VELIKE SKRBI

Nemške zahteve bodo tvorile podlago za pogajanja. — Nemški zastopniki so predložili Hodži svoje pritožbe. — Namen nemške propagande je bil razburiti sudetske Nemce. — Zdaj so na vrsti poljske in madžarske manjšine.

PRAGA, Čehoslovaška, 15. junija. — Ministrski predsednik Milan Hodža je natančno proučil zahteve sudetskih Nemcev, nato pa začel sestavljati načrt za slično pogajanja z madžarsko in poljsko narodnostno manjšino na Čehoslovaškem.

Navzlic temu, da je dosti upanja, da se bo Čehoslovaška vlada pobotala z nemško narodnostno manjšino ter s tem ustregla berlinski vladi, se priprave za vojno nadaljujejo.

Vsota obrambnega sklada, ki naj bi znašal \$35,000,000 in naj bi bil zbran s prostovoljnimi prispevki, od dne do dne narašča. Prodaja plinskih mask je zelo živahna. Vojaštvo se neprestano vežba ter je noč in dan pripravljeno za odhod na fronto.

PRAGA, Čehoslovaška, 16. junija. — Uradno poročilo o včerajšnjem razgovoru med ministrskimi predsednikom Milanom Hodžo in voditelji sudetsko-nemške stranke podaja važno izjavo, ki pravi, da je Hodža rekel, da je čehoslovaška vlada pripravljena smatrati zadnjo nemško spomenico, kakor tudi lastno jezikovno postavbo za podlago nadaljnjih pogajanj.

Pogajanja se bodo v kratkem zopet pričela. Henleinov zastopnik Ernst Kundt je posebno poudaril, da spomenica sudetskih Nemcev ne vsebuje teorij, temveč neizogibne zahteve, ki so po 20-letni iskušnji postale bistvene za varnost sudetskih Nemcev.

Posebno poročilo Henleinove stranke pravi, da nameravana jezikovna postavba še ni bila predložena njenim zastopnikom, da še ni bil določen dan za prihodnja pogajanja in da je stranka predložila Hodži več pritožb.

Te pritožbe navajajo častnikarsko cenzuro, nadaljevanje posebnih vojaških odredb, ki so se pričele 21. maja in postopanje policije v raznih zadnjih dogodkih in slučajih. Nemci tudi zahtevajo, da vlada plača odškodnino, ki je bila povzročena s vojaštvu v nemških okrožjih.

Toda nemški zastopniki so pri navajanju svojih pritožb Hodži priznali, da je velika propaganda z nemških radijskih postaj imela namen razburjati sudetske Nemce, vsled česar je postal sedanji položaj mnogo težavnejši, kot pa je bilo potrebno.

To je prvič, da so zastopniki sudetskih Nemcev kritizirali nekaj, za kar so odgovorni naziji v Nemčiji.

LONDON, Anglija, 16. junija. — Diplomatski dopisnik londonskega lista "The Times" pravi v svojem članku, da vlada v Londonu velika skrb glede usode bivšega avstrijskega kanclerja dr. Kurta Schuschnigga. Poročilo o smrti bivšega dunajskega župana Riharda Schmitza v koncentracijskem taborišču v Dachau je angleške politične kroge razburilo tembolj, ker ni nikakih poročil o dr. Schuschniggu in njegovih bivših ministrih.

Članek pravi, da je dognano, da je bil Schmitz operiran in da je po operacij moral prenašati vse težave koncentracijskega taborišča. Znano je tudi, da je bil Schuschniggov prijatelj in bivši propagandni komisar Walter Adam poslan v taborišče v Dachau in in da je tam umrl.

Članek v "Timesu" tudi pravi, da se nahajata v

Teror tekem procesa v Harlan okraju

TURKI HREPENE PO OZEMLJU

Turki bodo v nekaj dneh zasedli okolico Aleksandrette. — Turška imajo baje s Francijo tajno pogodbo.

BAJRUT, Sirija, 16. junija. — Veliko razburjenje je zavladalo med 30,000 Armenci v sandžaku Aleksandrette, kajti prepričani so, da bodo v istem položaju kot so Židje v Nemčiji, kadar bo turško vojaštvo zasedlo pokrajino.

Zaradi napetega položaja v Evropi Francija ni v stanu brniti Aleksandrette proti Turkom. Turki se dobro zavedajo, da je razburkani evropski položaj v njihov prid ter se ga hočejo poslužiti in sandžak dati k turški republiki.

Sandžak Aleksandrette je postal avtonomni del v sirsko-libanonski federaciji, ki je po pogodbi z dne 26. januarja, 1936 med Francijo in Turčijo pod mandatom Francije. Po tej pogodbi je bilo zemlje demilitarizirano in ga je upravljal visoki komisar, katerega imenuje Liga narodov; del pristanišča pa je bil dan v najem Turški.

Kakor v slučaju Abesinije, Liga narodov ni mogla rešiti Aleksandretskega problema v popolno zadovoljstvo Turške, Francije in Sirije. Turški predsednik Kemal Ataturk hoče imeti Aleksandrette in kot izgleda, jo bo tudi dobil.

Francoske vojaške oblasti v tem tudi ne nasprotujejo Turčiji, ker hočejo biti z njo v prijateljstvu za vsako ceno. Glede tega so tudi francoske vojaške oblasti sklenile s turško vlado tajni sporazum. V februarju je šel francoski poveljnik v levantu general Hutzinger v Angoro, kjer se je sporazumil s turško vlado, da bo Turčija v slučaju mednarodnega spopada zasedla sandžak Aleksandrette; v tem slučaju bi Turčija ostala nevtralna in bi francoskim in angleškim bojnim ladjam dovolila vožnjo skozi Dardanele.

SLABA LETINA V EVROPI

WASHINGTON, D. C., 15. junija. — Poljedeljski tajnik Wallace je rekel, da bodo Zdr. države mogle letos evropskim državam prodati mnogo žita, ker je letošnja letina, razun v Rusiji, zelo slaba v vseh evropskih državah. Kot pravi Wallace, bodo evropske države letos pridelale 100,000,000 bušljev manj žita, kot pa lansko leto.

NAROCITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKEGA DNEVNIKA V AMERIKI

taborišču v Dachau tudi bivši načelnik avstrijskega vnanjega urada Theodora Hornbostel in ravnatelj vladnega častnikar. urada Ludwig.

DVA VOHUNA OBGLAVLJENA

Schwitzer in njegova žena sta bila obglavljena. Poljski sta izdajala nemške vojaške tajnosti.

BERLIN, Nemčija, 16. junija. — Rdeči letaki, ki se pokazujejo vsakikrat, kadar je sekira izvršila svoje delo, so včeraj naznanili, da sta bila obglavljena George in Ana Schwitzer v Ploetzensee kaznilnici, ker sta neki tuji državi izdajala nemške vojaške tajnosti.

Kolikar je znano, je to prvi zakonski par, ki je bil usmrten zaradi vohunstva. Odkar je prišel Hitler do vlade, je Ana Schwitzer tretja ženska, ki jo je doletela ta usoda. V isti kaznilnici ste bili obglavljeni 18. februarja, 1935 tudi zaradi vohunstva baronica Benita von Falkenhayn in Renata v. Natmer.

Schwitzerja in njegovo ženo je obsodilo na smrt ljudsko sodišče. Kot vedno v takih slučajih, so obravnava in vse okoliščine zločina ostale tajne, toda naznanilo o usmrtni naznanja tudi sledeče: "Obtožena sta prišla v stis s poizvedovalno službo neke tuje države onstran nemške meje in sta prostovoljno sprejela vohunsko ponudbo. Nad dve leti sta se vozila po Nemčiji — zadnje čase z avtomobilom — in sta redno poročala o svojih uspehih tujemu poizvedovalnemu uradu."

"Tuja država" je najbrže Poljska, kakor tudi v slučaju prejšnjih dveh vohunk. Tretji poljski slučaj je prišel nedavno na dan, ko je bila aretirana grofica Wielopolsko, ki je bila obsojena na dosmrtno ječo, toda bo najbrže zamenjana za nemške vohune, ki so bili prijete na Poljskem.

KONGRES SE JE ODGODIL

WASHINGTON, D. C., 16. junija. — 75. kongres se je nočijo odgodil za nedoločen čas. Sestal se je bil 3. januarja ter je odobril več važnih predlog, med katerimi je bila najvažnejša glede minimalnih plač in maksimalnega delovnega časa. V razne svrhe je dovolil 75. kongres na dvanajst tisoč milijonov dolarjev.

SPOMENIK ŽIDOVSKIM VOJAKOM

PARIZ, Francija, 16. junija. — Tukaj bodo odkrili spomenik židom, ki so padli v svetovni vojni, boreč se na strani zaveznikov.

FAŠISTI SO NAPADLINA TREH KRAJIH

V prodiranju proti Valenciji so fašisti prekorčili reko Mijares. — Vdarili so tudi na že dolgo mirni fronti.

HENDAYE, Francija, 16. junija. — Fašistične armade so pričele pritiskati na tri, med seboj zelo oddaljene vladne utrjene postojanke. S tem je general Franco najbrže pričel zelo obsežno ofenzivo, s katero hoče naglo končati državljansko vojno.

Ob sredozemskem obrežju je general Franco pričel pritiskati proti Valenciji, ki je polna vojnih beguncev in po padeu Castellon de la Plana ni prenehal s svojo ofenzivo.

Tudi v južni Španiji so pričeli fašisti napadati na dolgo mirni fronti blizu Penmaroy, kar pomeni, da je gen. Franco pričel splošno ofenzivo proti prvici Cordobi, da postavi republikance med dva ognja.

Južno od Castellon de la Plana so fašisti prekorčili reko Mijares ter zavzeli Villareal južno od reke, toda zadeli so na močne vladne čete, ki branijo 35 milj dolgi pas obrežja proti Valenciji.

Na severu so fašisti pričeli napadati republikansko "izgubljeno divizijo" v dolini Bielsa, 30 ranjenih republikancev je šlo čez mejo v Francijo.

BARCELONA, Španija, 16. junija. — Dve uri je bila Barcelona pod svarilom zračnega napada, ko so fašistični bombniki dvakrat napadli mesto, še predno se je zlanilo. Oba napada pa so odbili protizračni topovi.

BARCELONA, Španija, 16. junija. — Po vročih štiridnevnih bojih so se republikanci včeraj popoldne umaknili iz Castellon de la Plana.

Tako so bili za Castellon končani dvomesečni boji, ki so bili najhujši v celi državljanski vojni.

Vsa poročila, ki prihajajo v Barcelono, se strinjajo v tem, da so se republikanci umaknili v najlepšem redu in so obdržali svojo moralno. Samo ena divizija je proti koncu bojev branila Castellon, da se je mogla ostala armada umakniti in zasedi novo bojno črto.

Predno so republikanci odšli iz Castellona, so uničili pristanišče po načrtu, ki je bil že izdelan v maju.

NOV NEMŠKI RED.

Vodja rajha in državni kancler Hitler je ustanovil red krvi, ki ga dobe vsi aktivni udeleženci narodno socialistične revolucije meseca novembra 1923.

DOM VLADNEGA PRIČEVALCA JE BIL RAZDEJAN Z BOMBO

LONDON, Kentucky, 16. junija. — Tekom procesa proti premogarskim družbam in kompanijskim najetežem je bil včeraj dinamitiran dom nekega unijskega prijatelja, ki nastopa pred sodiščem kot priča za vlado.

POVODENJ IN KOLERA NA KITAJSKEM

Kolera se naglo širi med kitaj. prebivalstvom. — Vodovje Rumene reke se je razlilo 50 milj proti jugu.

ŠANGHAJ, Kitajska, 16. junija. — Povodenj in kolera se naglo širita na Kitajskem, kjer že več milijonov kmetov trpi vsled 11 mesecev trajajoče vojne.

Voda Rumene reke se je že razlila 50 milj južno od struge, ko so se razpočili jezovi blizu Čengčova.

Oblasti v Šanghaju so naznanile, da je v mestu kolera zavzela že značaj epidemije. V bolnišnicah je 123 ljudi, ki so zboleli za kolero.

V severnem delu province Šanghaj je bil angleški parnik Shuntien postavljen v kvarantino, ker je na njem ena oseba umrla za kolero. V Sučovu, ki so ga Japonci pred kratkim zavzeli, je umrlo za kolero osem Kitajcev.

Po poplavljenih krajih skušajo japonski inženirji vstaviti povodenj in pravijo, da je utonilo manj kot 150,000 Kitajcev, kot je bilo prvotno poročano.

Japonske vojaške oblasti pravijo, da poplava Rumene reke za nje ne pomeni nevarnega položaja, kajti vsled poplav se ob armadi ne moreta napadati, vsled česar morejo Japonci zbrati vojaštvo za veliko ofenzivo proti Čengčovu.

Povodenj povzroča velikauško škodo po zapuščenih hišah in kmetijah. Voda pušča za seboj nerodoviten pesek iz struge Rumene reke. Če se tudi japonskim inženirjem posreči vstaviti povodenj, bodo prepljeni kraji ostali nerodoviti, četudi čateče voda.

Kolera v Indiji.

LUCKNOW, Indija, 16. junija. — Največja epidemija kolere v moderni zgodovini je v zadnjih sedmih tednih zahtevala 12,000 človeških življenj v severnih indijskih provincih. V enem tednu je umrlo 2000 ljudi.

Angleške in indijske oblasti so poklicale več sto zdravnikov, da vstavijo epidemijo.

Atentat se je završil na lastnini Green Silver majne, čije glavni lastnik je bivši šerif Theodore A. Middleton.

To je dokaz, kako silna neustrpnost vlada med nasprotniki delavske organizacije.

Bomba je eksplodirala pred hišo J. T. Sextona, ter jo skoraj popolnoma razdejala, dejčin so člani Sextonove družine po čudnem naključju ostali neškodovani. Eksplozija se je završila malo po polnoči. Vladni agenti so takoj uvedli natančno preiskavo in bodo skušali čimprej izročiti krivce roki pravice.

Ob času eksplozije ni bilo v bližini bivšega šerifa Middletona. Nahaja se namreč med obtoženci, in vlada ga dolži, da je bil kolovodja ustrahovalcev, ki so terorizirali unijske organizatorje in člane unije.

Tekom sedanje obravnave je bombardiranje Sextonovega doma že peti slučaj nasilja proti vladnim pričam.

Istega dne, ko se je proces začel, je ogenj uničil naprave Black Mountain Coal Co., čije predsednik je nastopil kot vladna priča. Nato sta izbruhnila pri Black Mountain še dva požara.

Prejšnji teden je bil ustreljen Lester Smithers, uradnik United Mine Workers. Umor so hoteli prikazati kot čin osebnega sovraštva, državno pravištvo je pa povsem drugačnega mnenja.

ROOSEVELTOVI USPEHI

LONDON, Anglija, 16. junija. — Daily Telegraph je objavil članek o predlogi glede minimalnih plač in maksimalnega delovnega časa, ki jo je pod pritiskom Rooseveltove administracije sprejel ameriški kongres, ter pravi: — Rooseveltovi poskusi, pa naj bodo uspešni ali neuspešni, otvarjajo novo dobo in njihov končni učinek bo sličen učinkom revolucije. Sprejem te predloge je največji uspeh New Deal in kaže, kako silen je napredek ameriškega javnega mnenja v šestih letih Rooseveltove administracije.

PORTUGALSKI VELEPOSLANIK V SALAMANCI

Portugalska vlada je imenovala svojega dosedanjega diplomatskega predstavnika v nacionalistični Španiji dr. Teutonia Tereiro za veleposlanika v Salamanci. Španska nacionalistična vlada je postavila Nikolaja Franka za veleposlanika v Lizboni.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakaj, President J. Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Table with subscription rates for various durations and locations like New York and elsewhere.

Subscription Yearly \$6.--

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. TELEPHONE: CHelsea 3-1242

NOVI REŽIM V BRAZILJI

Valdemar Falcao, brazilski minister dela, industrije in trgovine, se je na svojem potu v Zenevo ustavil v Parizu, kjer je v razgovoru s poročevalcem "Tempsa" govoril med drugim tudi o sedanjem režimu v Braziliji.

Minister je izjavil: Naša politična organizacija povsem odgovarja pravemu demokratičnemu režimu. Dasi so ga nekateri skušali predstaviti kot režim sile, moram poudariti, da nima naš režim, uveden z ustavo z dne 10. novembra 1937, ki se v skladu z našo tradicijo naslanja na demokratični vzor Združenih držav Severne Amerike ter na socialno-politična načela Anglije in Francije, navzlic prevladovanju izvršne oblasti vendar nič diktatorskega na sebi.

Ze prvi člen ustave, ki poudarja, da izvira vsa oblast od naroda, je povsem demokratičen.

Na tej osnovi pa je organiziran tudi naš zvezni parlament, katerega poslansko zbornico volijo na eni strani občinski sveti, na drugi pa zbor volilnih mož, izvoljenih v ta namen po splošni in neposredni volilni pravici, kakor so izvoljeni tudi občinski svetniki.

Zvezni svet, drugi dom našega parlamenta, sestavlja 30 članov, ki jih volijo zakonodajne skupščine posameznih zveznih držav tako, da odpade na vsako po en član, kar znaša skupno 20, ostalih 10 članov pa imenuje predsednik republike.

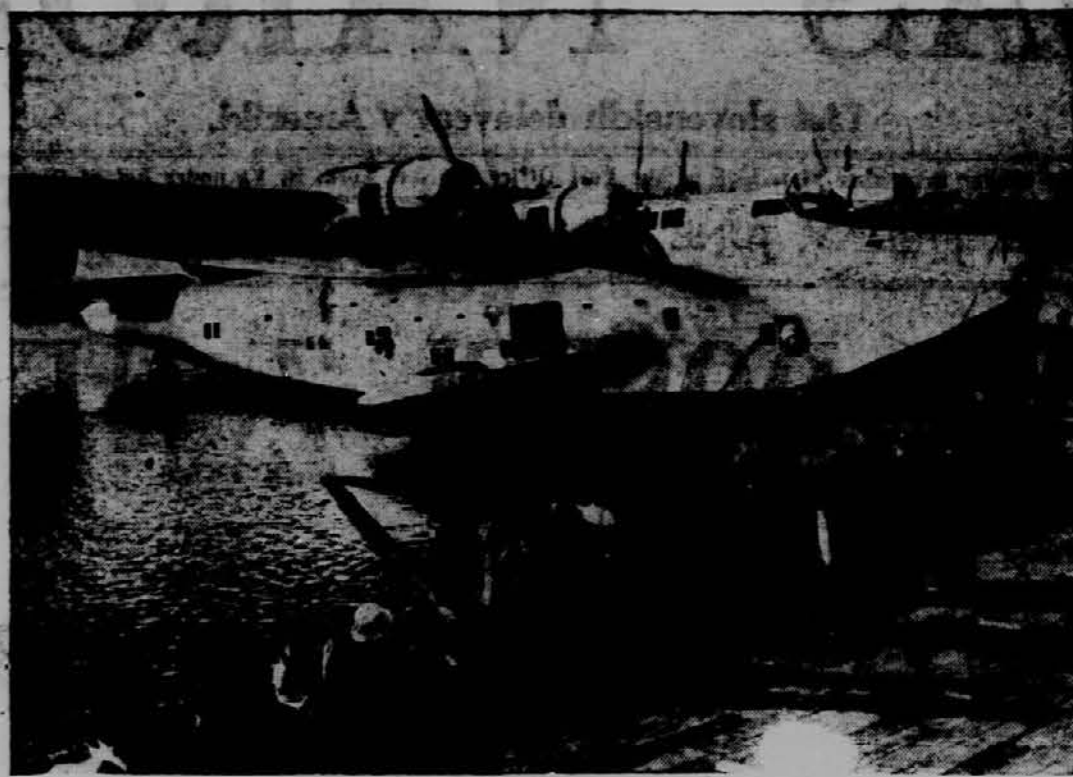
Tudi sam predsednik republike je voljen tako, da prihaja v volilnem aktu od izraza ljudska volja, kajti voli ga poseben kolegij, sestavljen iz občinskih svetnikov, katerim se pridružijo delegirani zastopniki, ki jih imenujejo organi našega gospodarskega življenja in parlament, ter zaslužni državljani.

Ako pa odstopajoči predsednik, kakor to sme po ustavi, sam določi svojega naslednika, se ta voli na podlagi splošne volilne pravice.

Demokratični značaj novega režima je končno zagotovljen tudi z dopustitvijo ljudskega referendumu v nekaterih primerih, tako v primeru razpusta parlamenta po predsedniku republike.

Demokratične so tudi omejitve državnega posega na gospodarsko področje. Individualna svoboda je le toliko omejena, kolikor to zahtevajo splošni državni interesi, kakor to izrecno poudarja čl. 135 ustave, ki se prav v tem pogledu močno razlikuje od omejitev tako zvanih totalitarnih režimov.

NAJVEČJI POTNIŠKI MONOPLAN

Prvi izmed šestih "letečih hotelov", ki jih grade za potniško prekoceansko službo v Boeing tovarni v Seattle. Vsako letalo bo veljalo milijon dolarjev.

Tedenski kótiček

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Ljubljanski župan dr. Adlešič je o priliki svojega obiska v Pittsburghu prinesel s seboj dve veliki oljnatii sliki pesnika Prešerna in barona Jurija Vege, ki jih je izvršil eden najboljših slovenskih akademskih slikarjev, Božidar Jakac. Sliki sta dar mesta Ljubljane za takozvano kulturno "Jugoslovansko sobo", katera se nahaja v novem veličastnem 40 nadstropnem poslopju pittsburske univerze, "Cathedral of Learning," in bo ena najlepših in najdražjih med sobami vseh drugih narodnosti.

Vsa notranja oprava, polirstvo in umetniške lesorezbe bodo izdelane iz pristne hrastovine posekane v slavonskih šumah v Jugoslaviji. Sicer pa kaj več o tej znameniti sobi drugič.

Utrujena potovanja po tej solzni dolini se je podala v deželno večnega počitka zadnje nedelje jutraj občespoštovana rojakinja Mrs. Agnes Golob, rojena v Češči vasi pri Novem Mestu na Dolenjskem. Tu sem je prispela pred 39. leti in ostavlja 5 omoženih hčera, v stari domovini pa eno sestro. V tej hiši je potrkal smrtni angelj na vrata tekom kratkih dni že vdruživ, ko je namreč pred 6 tedni preminul njen zet rojak Pugelj. Naj ji sveti večna luč, njenim hčerkam pa moje globoko sočutje!

Advertisement for George C. Apostle, Inc. Undertakers, featuring a portrait of a man and text about funeral services.

slučaju pa belo — v znak hvalnežnega spomina.

Po drugod so pričeli praznovati ta svetek prej ali pozneje in ob različnih časih, dokler ni so leta 1934 uradno določili ta spominski dan na 3. nedeljo za celo Ameriko. In to je več kot prav, da posvetimo en dan v letu našim dragim očetom, kajti dočim so matere v tesni zvezi z otroci od njihovega spočetja in rojstva skozi celo mladost, očetje pa morajo se truditi po tovarnah jeklarnah, jamah, rudokopih in drugod, da jim preskrbe vsakdanji kruh in vse potrebno.

In da je očetovska ljubezen do otrok tako velika kakor materinska, nam kaže naslednji slučaj, ki se je prigodil, kot smo čitali v časnikih, pred par meseci v Tappahannock, Va. 16-letni mladenič, Donald Kelly, je ribe lovil na obrežju reke istega imena. Mrežo mu je voda odnesla, in skočil je za-njo v globino ter jo vjel, ali nazaj ni mogel več priplavati in pričel se je potapljati. Njegov 41-letni oče pa, to videvši, naglo strga obleko raz sebe in plane za njim ako prav je imel zlomljenonogo in vso v plastru. Plavati seveda ni mogel z njim tako nogo, toda držal ga je toliko časa nad vodno gladino, da je čoln prispel in ga rešil, sam pa je ta čas — utonil. Ali si za morete misliti še večjo ljubezen?

Šolski pienie slovenske cerkve na 57. cesti se bo vršil dne 23. junija na Locust Grove farmi, kjer bodo imeli otroci tekalne in razne druge tekme z nagradami. Vabijo se vsi prijatelji mladine, proste narave in dobre zabave, kajti odbor bo v največji meri preskrbel, da ne bo nikdo lakote ali žeje trpel. Za srbeče pete in nemirne noge pa bo odgovorna izvrstna godba pod imenom "Hopsa-sa tra-la-la". Autobus trucki in mašine bodo jeli voziti udeležence iz 57. ceste od 1. ure naslednje leto po celi državi Washington obhajali Očetovsko praznik, in sicer 3. nedeljo v juniju. Tisti katerih očetje so še živeli, so zataknilsi si na prvi rudečo vrtnico, v nasprotnem

slučaju smrti se obrnite na naš pogrebni zavod in Mr. Anthony Svet bo prišel k vam in vam dal navodila in cene v Vaše popolno zadovoljstvo. NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St. Circle 6-7393 BROOKLYN, N. Y. 219 Atlantic Ave. MAin 4-7611

NOČNI NAPAD NA ŽUPNIŠČE

Peter :: Zgaga

Dva sumljivca sta se priklutila pred dnevi zvečer v Svibno in na lastno pest šla prenočevati na župnijski skedenj, kjer ju je našel naslednje jutro domači hlapec. Prijel ju je trilo, ker sta v senu kadila in moža sta godrnjaje odšla. Oba moža sta nato poizvedovala okrog po vasi, ali so v župnišču kaj pri denarju. Čez dan je imel župnik poroko in je bil povabljen na svatovanje. Proti večeru, okrog 21. ure je nekdo potrkal na vrata. Kuharica je menila, da se je vrnil župnik, zato je odprla vrata.

V tistem hipu pa sta navalila nanjo dva možaka in ji zagrozila z revolverjema: "Denar sem, sicer bova streljala!" Kuharica se je ustrašila in zakričala na pomoč. To je enega izmed napadalecev ujezilo, da jo je udaril z vso silo po glavi. Mož pa sta zdaj neovirano vdrla v župnišče in plenila.

Ves prizor je opazil župnijski hlapec. Zavlekel je onesvesčeno kuharico vstran in jo spravil k zavesti. Nato pa sta oba stekla do bližnjih hiš in sklicala sosede. Velike gruče ljudi sta se roparja ustrašila in sta pobegnili. Proti ljudem sta tudi nekajkrat ustrelila.

Orožniki iz Radeč so šli takoj na zasledovanje in so na zlikovce opozorili tudi druge orožniške postaje v bližini. Zaradi tega opozorila je nekaj dni nato ustavila orožniška patrolja dva sumljivca. Eden je ušel, drugega pa so prijeli.

Pobegli je zagrozil s hruba svojim zasledovalcem: "Tole bo vaju še drago stalo, jaz sem vpliven član JRZ!" Pri aretirancu so dobili revolver z 21 naboji. Prav tako so našli revolver z 8 naboji, ki ga je izgubil aretiranecev pajdaš.

Na podlagi legitimacij so ugotovili, da je aretiranec Pavlič Mate iz Siska na Hrvaškem. Zadnje čase se je klatil po Sloveniji s svojim pajdašem, ki se piše Flegarič Stanislav, kakor so ugotovili iz spisov, ki so jih dobili v denarnici, ki jo je begunec poleg revolverja izgubil na begu. Flegarič je doma iz Maribora. Imel je pri sebi več legitimacij, med drugim tudi legitimacijo mariborske JRZ in še posebno priporočilo, izdano od mariborske JRZ da je zaveden član stranke in nu naj gredo povsod na roko.

NA PRODAJ

Dobro idoč Boarding House z 18 akri zemlje in 400 kokoši vred se proda vsled bolezni pod ugodnimi pogoji. Hiša je nova, stara 4 leta, ima 15 sob z vsemi udobnostimi, manj kot 2 milj od towna in samo 100 milj od New Yorka. Za podrobnosti pišite na: L. WEISS, R. D. 1, Hawley, Pa. (6-14,17,21)

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je poseben vseh stvarih. Vred naše dolgoletne skušnje vam zagotovo dati najboljša pajsnila in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje udobno in hitro. Čete se vsake obrnite na nas za vse pojavnosti.

Mi preskrbimo vse, bodisi prenoči za povratno dovoljenje, potni liste, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljanj naj ne odlašajo do zadnjega trenutka. Koc-predne so dobi in Washington povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT. trpi najmanj en mesec.

Plačite taraj takoj za brošurami navodila in zagotavljanje vam, da boste poreni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

Table with exchange rates for various currencies like Jugoslavija and Italija.

KER SE CENE SEDA HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo volijo znakov let spoznaj navodila, bodisi v dinarjih ali v krah dovoljenjema se boljše pogaja.

Izplačila v ameriških dolarjih

Table with monthly payment rates in dollars.

Projemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NOVNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER SA PRISTOJNINO 61.--

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda"

NEW YORK, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

FRAN MILČINSKI:

O BIRMANSKIH OBLEKAH

Zaradi birme je pri nas urejeno tako, da imamo birmansko obleko; kadar poba toliko draste, da je goden za obleko. Prvi je bil deležen obleke in birmne najstarejši izmed pobov, in moramo reči, da je bila takrat, ko je bila narejena, čisto nova.

Razmere našega domačega ognjišča ne dopuščajo nikakor ne, da bi se za vsakovrstne svete potrebe vsakokratnega poba vsakemu posebe napravljala nova obleka. Tega tudi ne zahteva mati cerkev. Nego so imeli vsi trije že za krst isto obleko. Potem takisto za sveto obhajilo, pa ne iste kakor za krst, marveč za krst eno, za obhajilo pa drugo in je bila ta za obhajilo vsa lepo bela. Za birmo pa jim služi, kakor reče no, v skupna birmanska obleka temnomodre barve. Kako bo naprej, se še ne ve. Za zament svetega zakona si lahko vzemo mojo, meni je na vse strani pretisna. Žena pravi, naj si dam umeriti novo, pa sem rekel, da stvar ni nujna. Kar se torej tiče birmanske obleke, birmanska obleka je, kakor rečeno jako brezhibna, lepo smo jo hranili in sedaj je že drugi pob dorasel za birmo, posebno kar se tiče rokavov in hlačnic — čez prsi in pas ne tako, toda ho že.

Ko bo potem čez leto ali dve goden zanj? se najmlajši, da se mu bo prilegala in ne bo tretja vihati hlače in rokavov, bo pa tudi šel; boža že ima takšnega, da ni mogel reči: Ne. Ta, ki je letos na vrsti, se zelo veseli. Sploh so zastran vere vsi jako goreči in imajo vsi trije "prav dobro" pri gospodih katehetih.

Na primer zastran spovedi, spoved je jako radi opravljajo in potem hodijo ves teden navsezgodaj v cerkev, dan za dnevom in čisto tešči. — Vso hišo zrogovilijo pokonci.

Tisti teden se ves teden manj tepo, kakor druge tedne in celo ne kriče ne tako. Kričanja ne ljubim, kričanje škoduje mojemu pravopisu, zato jih bodrim v njih pobožnem po-

četju in se razodeva blagodejni vpliv pogostega sprejemanja svetotajstev tudi glede na slovensko literaturo.

V verskih stvareh nisem brez izkušenj. Na podlagi teh izkušenj lahko rečem, da ni napačno, da se mladina v čim nežnejših letih krepí v čednostih in milostih in zakladih in je to sploh jako odobravit. Svočas ni bilo tako. Sedaj je drugače in je jako izpodbudno v vsakem pogledu.

Pa se mi silí misel in vprašanje: Ali ne bi šlo, ali ne bi kazalo, da bi naša mladina tudi birmo prejela večkrat?

Pri birmi dobi birmance raznovrstne darove, dar modrosti, dar razumnosti, dar učenosti, in dobi še marsikak drugi dar, ki tudi ni da bi ga zametal.

Mar mu ne bi bilo v nepopisen blagor, v častno in večno dobroto, če bi te darove prejel večkrat? Mlada duša neizmerno hrepeni po darovih.

In bi bila taka reč tudi drugače jako koristna.

Kajti, kje stoji zapisano, da morajo ves dobiček svete birmne pobasati samo urarji? Zdi se mi, da ni o tem branja ne v svetem pismu, ne v prerokih. Sploh ne vem, v kakšni zvezi naj so ure s sveto birmo. Mar odpadejo tudi ure med svete resnice? Mar so baš ure in edine ure birmancem potrebne kakor povodil? To trdiko jako čislam, poznam jo osebno in si štejem v posebno čast, da sva pila bratovščino.

Dvomim o tem, jako nemerodavno dvomim.

Pa ni ta dvom le moj dvom, nego je dvom še tisočih drugih in je istega nemerodavnega dvoma tudi ugledna tvrdka Fličslin, zastopstvo najboljših koles in najboljših radioaparátov vsega kontinenta, ceneje kakor povodil! To trdiko jako čislam, poznam jo osebno in si štejem v posebno čast, da sva pila bratovščino.

Ne rečem nič zoper ure. Ure so lahko koristne v marsikaterem položaju. Toda je poleg ur še kaj drugega na svetu — kakor je snoči že čisto pravilno poudarjala že imenovana ugledna tvrdka.

Na primer moj pob, ki je sedaj na vrsti, nikakor ne zanifuje ure. V mladi duši pa mu bdi še drugo hrepenenje in mu ni predmet tega hrepenenja ne za las manjvažen od ure — ta predmet je kolo. Ni primer-

nejšega birmanskega darila kakor je kolo! In mu tli v mladi duši še tretje hrepenenje, predmet mu je radioaparát z valovi in antenami. Ni primernejšega birmanskega darila, kakor je radioaparát. Vprašam: Zakaj se ne bi dvignila poleg urarske tudi ugledna obrt kolesoprodajniške in radioaparátneke? Mar je njena obrt Bogu manj dopadljiva kakor urarska? Mar nima tudi kolesoprodajniška in radioaparátneška tvrdka neumrjoče duše? Zakaj naj baš ona stoji med kozli v občinstvu vernikov in svetnikov?

To so jako važne reči! Naj bi jih mati cerkev dobrohotno uvaževala!

Če bi mati cerkev v svoji modrosti pripustila in priporočila pogosto prejemanje svete birmne, bi se lahko zvrstile vse obrti, druga za drugo.

Kako vesele bodo obrti! Kako veseli bodo birmanci! In kaj šele botri, kako veseli bodo botri!

Lahko bodo veseli, ko bodo vsake kvatre vezali birmo s kočijo in cilindrom in rižoto in rokavicami in sladoledom in kolesi in urami ter radioaparátii!

Se jaz bi bil vesel in mi je jako žal, da nisem boter. Res mi je žal. Toda ne morem in je izključeno. Kajti, kakor rečeno, obleka mi je na vse strani preozka — se lahko vpraša žena!

V smrt, ker ga je pekla vest.

V Gornjem Šebenu v vrhaski banovini si je končal življenje upokojeni uradnik banjaluške občine Ibrahim Osmančević. Že več mesecev je bil živčno bolan in s svojej je ravnal zelo grobo. Oni dan je napadel s polenom svojega sorodnika, ko ga je hotel ta obiskati. Njegov sorodnik je bil bolan in napad je tako vplival nanj, da je dobil vnetje možganov, in je čez dva dni v bolnici umrl. Osmančević je bil prepričan, da je on zakrivil sorodnikovo smrt in zato se je obesil.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Odhod zaupnika angleške krone

Ena najvažnejših in najskrivnostnejših osebnosti v londonskem Whitehallu je sir Maurice Hankey, tajnik kabineta in državnega vojnega urada, ki mu je na čelu kralj. Obenem je sir Hankey tudi tajni pisar kronskega sveta.

Trideset let je bil Hankey zaupnik vsakega ministrskega predsednika in britskih kraljev vedel je za več državnih tajnosti in jih obdelal, nego jih je kdaj napravil kakšen drug človek. To je majhen, siv mož, ki je stopal vsako jutro s tisoč drugimi uradniki skozi Whitehall proti svoji pisarni in ki bi mu nihče ne prisodil kaj posebnega. Sedaj mu je ministrski predsednik dovolil izstop iz njegove svojevrsne službe in sir Maurice Hankey postane

britski ravnatelj družbe Sueskega prekopa.

Admiral lord Fisher je odkril Hankeya kot mladega častnika v poročevalski službi britske mornarice. L. 1908 je postal tajnik odbora za državno obnovo in v 1916 kabinetni tajnik. Za njim mesto je ustvaril Lloyd George. Hankey je bil edini zunanji človek, ki se je udeleževal kabinetnih sej. Njegovo edinstveno znanje o notranjih dogodkih pri tajnih razgovorih toliko in tako različnih kabinetov ga je napravilo za neobhodno potrebni informacijski vir ne samo ministrom, temveč tudi obdelovalcev državnih arhivov, zgodovinarjev in britskih državnikov, ki pišejo spomine. Posebno ulogo je imel med sve-

toavno vojno in še bolj med pogajanjí v Versailles kot zaupnik ministrskega predsednika. Lloyd George mu je poskrbel l. 1918 v parlamentu zredno priznanje, ko mu je dal izglasovati kot dar naroda za velike zasluge 20.000 funtov, plačilo, ki ga je dobilo le malo generalov in admiralov po svetovni vojni. Hankey ni nikoli študiral, mnogi pa ga imenujejo najgenialnejšo državniško glavo, kar so jih imeli v zadnjem pokolenju v Whitehallu.

ROPAR NAPADEL SOLARJA

Učenec meščanske šole je šel zjutraj iz Cezanjevcev v Ljuto. Hodil je po pešpoti, ki drži precej časa po gozdovih pod Kamensčakom. Kjer se začneja pot vzpenjati navkreber, sta stopila iz goščave dva moža v precej raztrganih ob-

lekah, eden večji, drugi manjši. Obraza sta imela pomazana s sajnami. Na glavi je imel eden star klobuk, drugi čepico. Zahtevala sta od dečka, naj jima da ves denar, ki ga ima pri sebi. Nato sta prestrašenega fanta preiskala ter mu vzela iz zunanjega žepa sukneje en dinar. Potem sta jo mahnila v smeri proti tako imenovanemu Šarju. Obleka enega je bila nekoliko svetlejša, drugega temnejša. Fant ni spoznal nobenega.

Med ljudmi se pripoveduje, da preže v teh gozdovih večkrat delomrzneži na popotnike in jim s silo jemljejo denar. Očitno sta moža prežala na kakšno petično žrtev. Orožja nista nosila vidno nobenega. Napadeni fant je imel več denarja pri sebi, toda dobro skritega. Umestno bi bilo, da bi orožniki napravili po okolici večjo racijo.

Poučni spisi:
AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 stran! Cena \$1.10
AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Spisal dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00
BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c
BODOČI DRŽAVLJANI naj naročite knjžice — "How to become a citizen of the United States".
BREZPOSELNOŠT IN PROBLEMI SKRBSTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.
DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani!
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trdovez. Cena \$1.50
DO ORHIDA DO BITOLJA. 122 strani.
GOVEDOREJA. Spisal R. Legvár. 143 strani. 8 slikar! Cena \$1.25
IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani.
KOKOŠJEREJA. Spisal Valentin Basiager, 64 strani. Cena trdovez. 50 Broš. 35
KRATKA SRBSKA GRAMMATIKA. 68 strani. Cena 30c.
KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 96 strani. Cena 30c.
KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25
KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.
KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Cena 75c.
LJUDSKA KUJARICA, najpovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.
MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikar. 190 stran! Cena \$1.25
MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. 8 slikar. 146 strani. Cena \$1.00
NAROD. K. IZUMIRA. 101 stran! Cena 40c.
NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. Cena 40c.
OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez... Cena \$2.50
ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.
PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str... Cena 75c.
PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 stran! Cena 70c.
RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 418 strani. Cena \$1.50
SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.
SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSLOVAR. 148 strani. Cena 90c.
SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Cena 40c.
UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veler. 352 strani. Cena 75c.
UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.
VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Cena \$1.45
VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Cena 60c.
ZNANSTVENA KNJIZNICA, 78 strani. Cena 50c.
ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.
VERNE DUŠE V VICAH. Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena... Cena \$1.00
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA. Cena 60c.

DRŽAVLJANSKA VOJNA NA ŠPANSKEM

Španski republikanski vojaki pomagajo stareku na varno in i čejo med razvalinami ranjenec.

Boj za ljubezen

ROMAN IZ ZIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M. ... 31

Gwen mu natančno pove vse in Regi jo žalostnega ob- raza poslušaj. "Gwen — zelo jo imam rad — tako rad, da sem mislil, na to, da jo vzamem za svojo ženo. Ali ne misliš, da bi moga drugega pozabiti?"

Čez dva dni, ko je Mr. Lautham razdeljeval pošto pri zajtrku, izroči tudi Rozani precej debelo pismo. "To je mogoče pomirjevalen odgovor na vašo brzojavko," ji pravi smeje.

ljubim, hrapeneče in vroče in iskreno, kot nisem še nikdar prej ljubil nobenega dekleta in ga tudi v bodoče ne bom več tako ljubil. Vem, da mi tega takoj ne boste verjeli, kar sem vam za- upal. Čutim, da se bom moral šele boriti za vaše zaupanje in vašo vero.

Iz Slovenije

napovedano aro, ko se je moral kaplan posloviti, so se zbrali farani od Sv. Jurija in vse bližnje okolice ter tudi iz so- sednjih far v velikem številu pred župniščem.

ZARADI BOLEZNI V SMRT Policijska uprava v Ljublja- ni je bila obveščena, da leži v hrribu tik ob Večni poti nad posestvom Herzmanskega mrt- tev neki moški.

VAŽNO ZA NAROČNIKE Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lau... COLORADO: Pueblo, Peter Cutig, A. Saffit... INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič... ILLINOIS: Chicago, J. Bevc, Cicero, J. Fabian... MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec... MICHIGAN: Detroit, L. Plankar... MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze, J. L'kanich... MONTANA: Roundup, M. M. Panian... NEBRASKA: Omaha, P. Broderick... NEW YORK: Gowanda, Karl Strubach... UPRAVA "GLAS NARODA"

VSE PARNIKE in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

na ime Franc Kač, roj. 14. febr. 1888, policijski agent v pokoju, poročen in oče dveh otrok, stan- ujošč v Štrekljevi ulici št. 7.

TRAGIČNA SMRT V GOREČI DOMAČIJI

V Dražencih pri Turnišču, blizu Ptujja je imela hišo s hlev- vom vdova Marija Krumpako- va, ki je nedavno izgubila mo- ža. Nekaj sto metrov od hiše ima njivo, ki jo sama obdeluje.

NESREČA PRI DELU

Dne 3. junija dopoldne se je na Jesenicah v tovarni KID pripetila nesreča, pri kateri je izgubil življenje Valentin Pol- ka iz Hrušice, premikalec tovar- niške železnice.

Koliko je Židov na Dunaju

Dunajski "Voelkischer Beobachter" objavlja daljši pre- gled židovskega vpiva v dunaj- skem gospodarstvu in navaja najprej naslednje številčne po- datke: Leta 1848, ko je štel Dunaj 410,000 prebivalcev, je bilo vseh Židov na Dunaju le okoli 10,000 ali 2.5% celotnega prebivalstva.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 18. junija: Conte di Savoia v Genoa
19. junija: De Grasse v Havre
21. junija: Europa v Bremen
22. junija: Queen Mary v Cherbourg
25. junija: Vulcania v Trst
29. junija: New York v Hamburg
9. junija: Nieuw Amsterdam, Boulogne
15. junija: Statendam v Boulogne
16. junija: Conte di Savoia v Genoa
19. junija: Bremen v Bremen
20. junija: Queen Mary v Cherbourg
23. junija: Nieuw Amsterdam v Boulogne
26. junija: Europa v Bremen
27. junija: New York v Hamburg
28. junija: Ile de France v Havre
30. junija: Vulcania v Trst
3. avgusta: Hansa v Hamburg
5. avgusta: Statendam v Boulogne
6. avgusta: Conte di Savoia v Genoa
10. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
11. avgusta: Champlain v Havre
12. avgusta: Europa v Bremen
13. avgusta: Saturnia v Trst
16. avgusta: Nieuw Amsterdam v Boulogne
17. avgusta: Normandie v Havre
20. avgusta: Rex v Genoa
22. avgusta: Venetian v Boulogne
23. avgusta: Bremen v Bremen
24. avgusta: Paris v Havre
27. avgusta: Roma v Genoa
30. avgusta: Europa v Bremen
31. avgusta: Aquitania v Cherbourg

SPOMIN NA STARO DOMOVINO "NAŠI KRAJI" ZBIRKA 87 SLIK iz vseh krajev Slovenije. V finem bakrotisku na dobrem papirju, v veli- kosti 5x7 1/2 inčev. Ta krasna zbirka, vas stane samo \$1. SPADA V VSAKI SLOVENSKI DOM. Največja zaloga slovenskih knjig v Ameriki!